

Čo s reholným životom?

Žijeme v časoch veľkých premien. Premien hospodárskych, sociálnych, politických, ale aj náboženských. A tak sa zdá, že už nenachádzame nič, čo by nepodliehalo zmenám., čo by pevne stálo a o čo by sme sa mohli bezpečne oprieť.

Niektorí filozofi hovoria, že žijeme v postmodernej dobe. Zastávajú názor, že možno hovoriť o štvrtej veľkej epoche ľudstva. V poradí: starovek – antika, stredovek a novovek-moderná doba. A teraz postmoderná doba. Aj sv. Otec pápež Ján Pavol II. Vo svojej encyklike *Fides et Ratio* (1998) okrem iného hovorí, že naša doba je postmoderná. V krátkosti vymenujem základné črty postmodernej doby podľa M. P. Calaghera:

1. hlboká nedôvera v dôstojnosť ľudského jedinca,
2. nahradenie prehnaneho racionalizmu moderny novým iracionalizmom,
3. nedôvera v politickú kultúru, alebo strata zmyslu pre spoločné dobro
4. strata zmyslu pre čas, históriu a budúcnosť
5. a návrat k tajomstvu s paradoxnou zmesou náboženskej indiferencie a pseudo-náboženskými prejavmi.

Postmodernizmus chápe filozofiu ako oslabené myslenie a ako taká stratila filozofia svoju určujúcu úlohu. Z teologického hľadiska sú pevnými pojmami Boh, svet a človek - sú to silné pojmy a hodnotia sa takto: Boh ako Stvoriteľ, svet ako stvorené bytie a človek ako stvorená bytosť. V postmodernej dobe sú tieto pojmy oslabené.

Pre postmodernú dobu Boh už nie je jediný, absolútny, všemohúci, nezapríčina príčina a základ každého bytia. Postmoderna uznáva mnohých bohov, mnohých vykupiteľov a mnohé náboženstvá.

Svet sa už nepovažuje za stvorený, čím stratil svoj posvätný charakter a nemá už preto žiadnu hodnotu. Stáva sa iba predmetom pre vedecký výskum, ktorý ho má nielen preskúmať, ale v prípade výhodných podmienok aj zneužiť.

Ak sa nehovorí o Bohu ako o Osobe, nebude sa hovoriť ani o ľudskej osobe. Keď sa odmieta každá forma transcencie, príde sa k antropológii, ktorá považuje človeka za vrchol sveta a dáva mu miesto, ktoré patrí jedine Bohu. Vytvára tak priestor pre rozvoj nihilizmu a relativizmu v oblasti poznania, morálky a cynického hedonizmu v oblasti každodenného života.

Krízou autonómneho rozumu a hodnôt sa otvorila cesta pre kultúru tzv. štvrtého človeka. Prvý človek bol grécky, druhý človek kresťanský - alebo biblický človek, a tretí človek bol moderný. Teraz nastupje štvrtý človek, je to konzumná bytosť, ovládaná audiovizuálnymi prostriedkami. Je to človek bez Boha, bez kvalít, bez vlastnej identity. Ako taký ostáva osamotený, chudobný a neistý. Sám sa považuje za tuláka. Veď čo iné je tzv. internacionalizmus...

Postmoderná kultúra považuje teda človeka za individuum a nie za osobu. Podľa postmoderny sa za osobu považuje iba ten, kto sa cíti že je osoba, alebo ho iní považujú za osobu. Tak sa otvára cesta pre účelové postoje, ktoré priznávajú štatút osoby v súvislosti s určitými aktivitami, ako napr. rozumové pochody, sebavedomie či schopnosť komunikácie.

Keďže postmodernizmus odmieta metafyzický poriadok bytia, nemôže existovať ani nijaký mravný zákon, ani nejaké pravidlo pre ľudské konanie, ktoré by bolo záväzné pre všetých. Na tom sa zakladá chaotická pluralita v eticko-morálnej oblasti. Konkrétne: Človek koná to, čo je dobré pre neho, koná to, čo on chce, a nie to, čo je dobré samo osebe.

Postmoderná kultúra chápe šťastie ako prehĺbenie každej formy pôžitku, uspokojenie všetkých potrieb, útek pred utrpením, odstránenie námahy a trestov. Túto tendenciu šíria predovšetkým masmédiá.

Človek je viazaný iba dohodou a nie zákonom. Aj zlou dohodou. Stredobodom postmoderného humanizmu je absolútne individuum, ktoré považuje seba za referenčný bod, podľa ktorého sa všetko hodnotí. V tejto mentalite sa neuznáva nadradenosť spoločného dobra nad dobrom jednotlivca, ktorý cíti záväznosť iba voči dohode a nie voči zákonu. Platné je iba to, na čom sa jednotlivci či spoločenstvá, národy a štáty dohodnú. S tým súvisia aj mnohé možnosti na použitie sily. Kto je silný, robí zo seba aj nositeľa „práva“. Z eticko-morálneho hľadiska sa vytvárajú veľké riziká, pretože nie všetko čo je legálne dobré, musí byť aj skutočne všeobecne dobré. A tak sa postupne prechádza od „obrany ľudských práv“ – čo má univerzálny charakter, k „obrane práva človeka“. A tak sa už dnes hovorí o práve na slobodu, práve na nosenie zbraní, na potrat, na sexuálne či reprodukčné zdravie, o práve na dieťa, na genetický výskum, na klonovanie, práve na eutanáziu, práve na rozvod, práve na vyjadrenie a realizáciu homosexuálnej orientácie atd.

Nakoniec, postmoderný človek nemá historickú pamäť. Rozhodne odmieta tradíciu, historické udalosti a všetko, čo by ho mohlo obohatiť. Uzatvára sa iba do svojej prítomnosti.

Tieto skutočnosti som chcel uviesť skôr, ako sa pokúsim vyjadriť niekoľko myšlienok o živote podľa evanjelia. Tieto okolnosti majú či chceme alebo nechceme vplyv na kvalitu zasväteného života, či kresťanského života vo všeobecnosti.

Sv. Otec Benedikt XVI. Vyhlásil rok viery. Na začiatku svojho vyhlásenia píše:

„Nezriedka sa stáva, že sa kresťania veľmi znepokojujú pre spoločenské, kultúrne a politické dôsledky svojho úsilia a pritom stále považujú vieru za samozrejмый predpoklad spoločného života. V skutočnosti však tento predpoklad už nezodpovedá realite, ba často je dokonca popieraný. Zatiaľ čo v minulosti bolo možné považovať kultúrny kontext za jednoliaty a naďalej odkazujúci na obsahy viery a ňou inšpirované hodnoty, dnes sa vo veľkých oblastiach spoločnosti zdá, že z dôvodu hlbokej krízy viery, ktorá postihla mnohých ľudí, to už tak nie je.

Nemôžeme pripustiť, aby soľ stratila svoju chuť a svetlo ostalo ukryté (porov. Mt 5, 13 – 16). Aj dnešný človek môže pocítiť potrebu pristaviť sa – tak ako Samaritánka pri studni – a počúvať Ježiša, ktorý nás pozýva, aby sme v neho uverili a čerpali z prameňa, z ktorého tryská živá voda (porov. Jn 4, 14). Musíme znovu nájsť chuť sýtiť sa Božím slovom verne odovzdávaným Cirkvou a chlebom života – darmi ponúkanými na posilnenie všetkým tým, ktorí sú jeho učeníkmi (porov. Jn 6, 51). Ježišovo učenie totiž zaznieva aj v dnešných dňoch s tou istou silou: „Nezháňajte sa za pominutelným pokrmom, ale za pokrmom, ktorý ostáva pre večný život“ (Jn 6, 27). Otázka, ktorú položili tí, čo ho počúvali, rovnako platí aj pre nás dnes: „Čo máme robiť, aby sme konali Božie skutky?“ (Jn 6, 28). Vieme, aká bola Ježišova odpoveď: „Boží skutok je veriť v toho, ktorého on poslal“ (Jn 6, 29). Veriť v Ježiša Krista je teda cestou ako definitívne dospieť k spásu. Ako naplniť zmysel svojho života.

Svätý Otec nás vyzýva týmto Rokom viery k opravdivému a novému obráteniu k Pánovi, jedinému Spasiteľovi sveta. V tajomstve jeho smrti a zmŕtvychvstania zjavil Boh v plnosti **zachraňujúcu Lásku**, ktorá volá všetkých ľudí k zmene života skrze odpustenie hriechov (porov. Sk 5, 31). Podľa apoštola Pavla vedie **táto Láska** človeka k novému životu: „Krstom sme teda s ním boli

pochovaní v smrt', aby sme tak, ako bol Kristus vzkriesený z mŕtvych Otcovou slávou, aj my žili novým životom" (Rim 6, 4). Skrze vieru tento nový život stvára celú ľudskú existenciu podľa radikálnej novosti vzkriesenia. V miere, v akej sa človek dá slobodne k dispozícii, sa jeho myšlienky, pocity, zmýšľanie a správanie pomaly očisťujú a premieňajú na ceste, ktorá sa v tomto živote nikdy definitívne neskončí. „Viera činná skrze lásku“ (Gal 5, 6) sa stáva novým kritériom myslenia a konania, ktoré mení celý život človeka (porov. Rim 12, 2; Kol 3, 9 – 10; Ef 4, 20 – 29; 2 Kor 5, 17). A my, čo sme uverili, spoznali sme lásku, akú má Boh k nám. /1Jn4,16)

„Caritas Christi urget nos“ (2 Kor 5, 14): Kristova láska naplňa naše srdcia a poháňa nás evanjelizovať.

Podľa sv. Pavla láska je naplnenie zákona i prorokov. Teda láska má byť náplňou a obsahom každého kresťana o to viac zasvätených ľudí. Láska – jej vnútorný zákon je celá šírka a hĺbka života – to je celý komplex života, celá jeho mudrosť – celé tajomstvo života. Všetci čo sme boli pokrstení v Krista, Krista sme si obliekli, a tak už nemáme žiť my, ale má v nás žiť Kristus. To je celé tajomstvo zasväteného života, jeho náplň a cieľ. Má žiť v nás Kristus.

Láska, ktorou si Ježiš povoláva k zasvätenému životu, je láskou vyvolenia, a táto láska sa vzťahuje na celú osobu. Ježiš, ktorý sa navždy daroval svojmu Otcovi, ten Ježiš osobne povoláva každého zasväteného, aby sa mu dal celý do služby v diele vykúpenia. A tak si musíme stále uvedomovať, že Kristova láska nás zasiahla, a preto už nepatríme viac sebe, ale jemu, ktorý si vyvolí každého z nás. Povolal nás po mene a my sme odpovedali na jeho pozvanie.

Povolaný človek objavuje nový zmysel svojho ľudského bytia. Objavuje ho nie preto, že sa zaviazal, že bude nasledovať Krista, ale v takej miere ho objavuje, v akej miere nasleduje Krista. A toto si máme denne uvedomovať a modliť sa, aby naša osobná láska k nemu, náš vzťah k nemu, naše nadšenie za jeho program dávali náplň, zmysel a šťastie nášmu životu. Čím dokonalejšia, vynaliezavejšia a oddanejšia bude naša láska, tým bohatším a plnším životom budeme žiť. Vtedy pochopíme, že poklad, ktorý máme v srdci je sám Ježiš, a že sme dostali od neho schopnosť dávať sa iným, schopnosť evanjelizovať.

Keďže nám Boh zjavil svoje odveké rozhodnutie: „tak ako sa bude naplňovať čas, všetko sa má zjednotiť v Kristovi ako v hlave, čo je na nebi i na zemi.“ -na tomto zjednotení musíme všetci pracovať až dokonca. Aby sa tak naplnila Ježišova veľkňazská modlitba: „Aby všetci jedno boli...“.

Sv. Pavol nám podáva krásny obraz o nás samých, o jednote, ktorú do nás vložil Boh, keď hovorí o daroch, ktoré Boh dáva každému človekovi: „Dary milosti sú rozličné, ale Duch je ten istý. Aj služby sú rozličné, ale Pán je ten istý. A rozličné sú aj účinky, ale Boh, ktorý pôsobí všetko vo všetkých, je ten istý. Každý však dostáva prejavy Ducha na všeobecný úžitok“ (1 Kor 12,4- 7). "Lebo ako je jedno telo a má mnoho údov, ale všetky údy tela sú jedno telo, hoci je ich mnoho, tak aj Kristus. Všetci sme v jednom Duchu pokrstení v jedno telo. A všetci sme boli napojení jedným Duchom. Telo nie je jeden úd, ale mnoho údov. A keby noha povedala nie som ruka, nepatrím k telu, tým ešte neprestáva patriť telu atd. Vy ste Kristovo telo a jednotlivo ste údmi" (1 Kor 12,12-27).

A životom tajomného tela, ako o ňom hovorí Pavol, je láska, zjednocujúca všetko v Kristovi. Tak, ako životom ľudského tela je duša, ktorá ho oživuje a zjednocuje všetky časti, – keby sa niektorá časť oddelila od tohoto celku (teda od duše), v tom momente sa stane len obyčajnou hromadou hmotných prvkov a stráca svoj zmysel. Takisto, ak sa človek oddeľuje nedostatkom lásky, neprúdi v

ňom život spoločného tajomného tela, – je a pije si odsúdenie, odsudzuje sa na zánik.

Pavol vyslovil pravdu, na ktorú sa už nedá zabudnúť.

Myšlienku o jednom tajomnom tele rozvíja Pavol do všetkých dôsledkov:

— Ako telo je jedno a má mnoho údov, ale tie všetky spolu tvoria jedno telo, tak je to aj s Kristom.

Aj my všetci sme v jednom Duchu pokrstení v jedno telo a všetci sme dostali jedného Ducha. Telo nepozostáva z jedného, ale z mnohých údov, a ktorýkoľvek úd – oddelený od tela – by bol nanič. A tak máme viac údov, ale len jedno telo, a ani jeden úd si nemôže povedať, že iný úd nepotrebuje. Aj tie najnepatrnejšie sú potrebné.

Jeden má dar múdrosti, druhý má dar poznania atď. a každý nositeľ tohoto daru je len jedným orgánom v organizme tajomného tela Kristovho. Nikto nemá nič pre seba. Nijaká múdrosť, nijaké poznanie, nijaké konanie zázrakov mimo tohoto organizmu nie je nič platné. Vylúčiť sa z neho znamená zahynúť, odumrieť – tak ako odumrie každý orgán, vyoperovaný z ľudského tela.

To, že sa stávame v Eucharistii jedným telom a jednou krvou v Ježišovi Kristovi, to nie je len obraz. To je realita, v ktorej objavuje moderná prírodoveda nášho veku dovŕšenie všetkého vesmírneho diania.

To je to, čo Ježiš povedal v polemike o chlebe: Tak, ako ja žijem životom môjho Otca, tak ten kto bude jesť z toho chleba, bude žiť mojim životom.

Kto sa od neho odlúči, celkom zákonite už nemá z čoho žiť.

A práve v tejto realite sa nádherne odhaľuje celý nezmysel ľudského sebeckta, každej pýchy – každej nadradenosti človeka nad človekom.

Akýže zmysel by to malo, keby sa oko vystatovalo, že je viac ako nejaký iný orgán?

Rovnako nezmyselné je, ak podceňuje človek človeka, alebo ho dokonca nenávidí.

Ak mám na ruke vred, tak ju predsa preto nebudem nenávidieť, ale trpezlivo liečiť. Je to predsa len moja ruka a ja som ten, ktorého bolí.

A ak je tá rana nevyliciteľná, tak si budem dávať pozor a budem si ju ošetrovať, aby bola čím menej bolestivá.

V každom telesnom organizme je to také samozrejmé.

Keď teda trpí jeden úd, spolu s ním trpia všetky údy.

A keď sa jednému dostane cti, všetky sa spolu s ním radujú.

Dobre si uedomme dôsledky vyplývajúceho z tohto obrazu!

Tak sa neraz zdá, že tie reči o láske sú také prázdne. A tu vidíme, ako to celkom reálne atvrdo zachádza do všetkého, čo robíme, čo myslíme, čo hovoríme.

Len si to domyslime pre naše konkrétne spoločenstvo!

Ako sa napríklad chováme k ľuďom, ktorí nám idú na nervy?

Ale či nás nezervózňuje aj bol'avá noha? Tú si však liečime a staráme sa o ňu viac než o zdravú. A keď nás znervózňuje človek, tam sa chceme od neho oddeliť – nemať s ním nič.

O zlom, zvrhľom človekovi hovoríme, že je vredom na tele spoločnosti. Ale to nie je pravda. Nikto nie je vredom. Môže byť nanajvýš hnisavým údom. A o hnisavý úd sa staráme a chránime si ho pred nešetrným dotykom citlivejšie ako zdravý.

Nás by bolel, keby sme si ho urazili

Oveľa väčší problém však je radosť z úspechu iných.

— Keď sa dostane cti jednému údu, všetky sa spolu s ním radujú.
Toto je oveľa ťažšie uskutočniteľné ako to prvé.

Problém jedného tela a jednej duše v našich spoločenstvách naozaj nie je len problémom toho, čo bolí.

Ak je niekto zlý a ja trpím tou jeho zlobou, pretože sme jedno telo, tak vždy mám pocit, že som lepší, že som viac. Pri dobrej vôli, veľmi mi to pomáha, aby som ho mal rád, aby som mu odpúšťal atď. Ale ak je niekto, komu sa dostane väčšej cti, viac honorovaný, viac uctievaný, – to je už iný problém. Radovať sa z toho znamená uznať, že ja som menej. A to človeku vždy tak ťažko padne!

Radovať sa z toho, že niekoho chvália a oslavujú, a prijímať jeho úspech ako svoj vlastný, býva často oveľa ťažšie, než blahosklonne odpúšťať a starať sa o toho, ktorým všetci opovrhujú.

— Keď sa dostane cti jednému údu, všetky sa spolu s ním radujú.

Ako sa podľa tohto obrazu všetko mení! Ako stráca poslednú pôdu pod nohami každá pýcha, každá závišť, každá nepravosť, každá nenávisť, každé sebecko!

Z tohoto hľadiska sa každý egocentrizmus javí ako čierny zlý sen, v ktorom sa človek orientuje celkom mimo reálneho, pravdivého života.

Ak máme stáť na svojej skutočnej zemi, ak chceme, aby nás poznali podľa toho ako sa máme radi, A ak sa nemienime zrieknuť pravdivosti svojho sveta, ak to všetko nemá byť len jedno veľké protirečenie, tak nutne musíme prijať Ježišovu koncepciu nášho spoločenstva, zjednoteného láskou v jeden živý organizmus.

Reálne tu ide o lásku ako o život, alebo – ak chcete – o dušu tajomného tela Kristovho. Jedine v nej je veľkosť, hĺbka, krása a pravda, šťastie a súcit všetkých jednotlivých údov organizmu – teda nášho spoločenstva. Jedine v nej môže každý z nás naplniť svoje poslanie.

Zamyslime sa teraz nad pojmom jednota. Pred sviatkom Obrátenia sv. Pavla sme sa modlili za zjednotenie kresťanov. Ako máme chápať túto jednotu? Trochu zjednodušenie povedané, sú dva typy jednoty. Jeden je geometrický, alebo ak chceme vojenský. Prvky tvoria celok, ale tvoria ho tak, že každý prvok chce byť rovnaký ako ten druhý, akoby ani nemal svoju individualitu. Celok sa vytvára tak, že každý prvok je len akosi zvonka pričlenený k iným podobným prvkom bez hlbšieho vnútorného spojenia. Takáto jednota je charakterizovaná pre niektoré neživé prírodné, alebo umelé celky. Takáto jednota je ľahko pochopiteľná a najmä ľahšie zvládnuteľná. Dá sa v nej ľahšie orientovať. Všetko je už akoby vopred určené, nad ničím si netreba lámať hlavu- všetko sa javí ľahko uskutočniteľné. Je to jednota v jednotvárnosti. V takejto jednote je veľké nebezpečenstvo práve pre jej zdanlivú pochopiteľnosť a chvíľkovú pohodlnosť. Pokušenie a nebezpečenstvo je v tom, že ak by sme chceli takúto jednotu aplikovať na živý organizmus, organizmus nevyhnutne oslabíme, alebo aj zničíme. Živý organizmus, práve preto že je živý nemôže sa rozvíjať podľa nejakej geometrie. Je jasné, že ani v Cirkvi, ani v reholiach nikdy nemohla existovať jednota v takto zjednodušenom stave. Lenže mohli byť väčšie či menšie sklony k takejto jednote.

Dnes a to tak v Cirkvi ako aj v reholiach je potrebný iný typ jednoty, ktorú však musela byť vždy, lenže niekedy ustupovala do pozadia. Je to jednota, ktorú vidíme v organických celkoch, jednota ktorú má na mysli Pán Ježiš, keď hovorí o viniči a konárkoch, jednota, ktorú má na mysli sv. Pavol, keď hovorí o tele a údoch. Je to jednota, ktorá sa nedá vari ani pojmovovo vyjadriť. A nehovoriac už o jednote o ktorú sa modlil Pán Ježiš pri Poslednej večeri. V tejto organickej jednote, v jednote organizmu, ktorý sa má rozvíjať a rozvíjaním pôsobiť, musí sa uplatniť

a rešpektovať určitá iniciatíva, teda určitá sloboda. Je to jednota ťažká, často nejasná a neprehľadná. V takto chápanej jednote sa musí uplatňovať dialóg – rozhovor medzi živými konkrétnymi osobami. Je to jednota v rozmanitosti – jednota v pluralite. Lenže galiba je v tom, že aj takáto jednota má v sebe nebezpečenstvo a pokušenie. Ak v tej prvej geometrickej či vojenskej jednote hrozí nebezpečenstvo duchovnej sklerózy, tak v tej druhej organickej jednote hrozí nebezpečenstvo rakoviny. Pod rakovinou tu rozumieme nenormálny rast a množenie buniek. Je tu nebezpečenstvo anarchie, revolty, svojvolnosti, hlavatosť, pýchy a pod. Aby k takejto anarchii nedochádzalo, musí sa každý jednotlivý člen doslova riadiť Ježišovým výrokom: „Kto sa chce stať medzi vami popredným, nech sa stane vašim služobníkom, a kto sa chce stať medzi vami prvým, nech sa stane vašim sluhom“ (Mt 20, 26-27).

Na tomto výroku musí stáť jednota každého zasväteného spoločenstva, pokiaľ má ono vyjadrovať evanjeliové spoločenské štruktúry. „Lebo ani Syn človeka neprišiel dať sa obsluhovať, ale aby slúžil a položil svoj život ako výkupné za ľudské množstvo“ (Mt 20,28). A toto svoje poslanie – túto službu – si musíme každý osobne pred Kristovým krížom prekontemplovať. Aby sme si znova uvedomili, že už nepatríme sebe, ale Kristovi, ktorý položil za každého z nás svoj život. A tento Kristus žije v konkrétnej mojej reholnej komunite. A skrze reholu, skrze jej predstaveného sa dávam do služby Kristovi a vytváram v nej jednotu s mojimi bratmi, či sestrami.

A tak v podmienkach postmodernizmu o ktorých sme hovorili na začiatku musí reholný život vydávať ľuďom dneška autentické svedectvo evanjeliovej lásky a poskytovať liek na zlo vo svete.

Na záver niekoľko myšlienok pre existenciu zasväteného života:

-Zasvätený život má byť predovšetkým eschatologickým svedectvom – má byť známim ukrižovaného Krista. Kresťanská identita môže byť pochopená iba ako čin identifikácie s ukrižovaným a vskrieseným Kristom (Nežijem už ja, ale žije vo mne Kristus.)

-Duch a parx Horskéj reči, ktorá obsahuje zákon Kristovho kráľovstva musia byť v zasvätených komunitách žité viditeľne a to v protiklade so zákonmi egoistického sveta, ktorý je pod mocou zlého. Tento Zlý sa často ukrýva pod rúškom pokroku a práv človeka.

-Na honbu za bohatstvom a slávou, za naplnenie všetkých potrieb moderného človeka musia zasvätené osoby odpovedať totálnou nenáročnosťou, ktorá vedie k chudobnému životu. Keď blahobytná konzumná spoločnosť podnecuje k nepotrebné a zbytočnej spotrebe, musíme dávať príklad chudoby a jednoduchosti života.

-Voči egoizmu a zneužívaniu ľudí, na ktorých sa mocní tohto sveta pozerajú ako na veci a nástroje vlastného zisku, musíme postaviť ideál nezištnej stratenej služby, ktorej si nikto nevšímne, aj keby to vyžadovalo veľké obete ba aj nasadenie vlastného života.

-Na ľahkomyselnosť a povrchnosť, ktoré nás obklopujú, musíme odpovedať rozvahou a zodpovednosťou, ktoré nás privedú k tomu, že sa budeme zamýšľať nad našimi činmi a ich dôsledkami.

-Naša jednoduchá a vytrvalá modlitba bude inšpiráciou pre tých, čo sa zásadne, alebo už zo znechutenia viac nemodlia a tak sa vnútorne vyprázdňujú-

-Naša slobodná a uvedomelá poslušnosť bude najlepším liekom na nezdravú požiadavku po bezhraničnej slobode, ktorej sa na úkor iných hodnôt pripisuje absolútna hodnota.

-Naša osobná hlboká láska ku Kristovi má objímať všetkých bez rozdielu a zahŕňa najmä slabých a opustených, a bude najlepším liekom proti duchu nesváru a proti každej nejednote.

-Zasvätený život, ak chce slúžiť Cirkvi a dnešnému svetu musí odpovedať tak, že sa obnoví a utvorí osobnosti, spoločenstvá a štruktúry, ktoré zodpovedajú novej situácii.

-V posilňovaní celibátu a čistoty v ich hlbokých a evanjeliových a teologických koreňoch a vo vedomí, že sú zadarmo darovanou charizmou, ktorú však možno aj stratiť, budeme sa usilovať o zdravú askézu a otvorenosť voči bratom a sestrám v apoštoláte. Amen

Obetovanie Pána 2.2.2013

Emil Váni SJ